

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 604
van **CATHY COUDYSER**
datum: 3 juni 2020

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Visserijsector - Arbeidsveiligheid

In haar beleidsnota verwijst de minister naar de alsmaar slinkende interesse van jongeren om te werken in de visserijsector en tal van factoren die daartoe bijdragen zoals o.a. het risico op arbeidsongevallen.

De minister verduidelijkte tijdens de bespreking van haar beleidsnota dat veiligheid aan boord een topprioriteit is en dat daarvoor heel wat inspanningen worden geleverd, o.a. door in financiële steun via het EFMZV (Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij) en het Vlaamse cofinancieringsfonds FIVA (Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij en Aquacultuursector) te voorzien voor reders en vissers die boven op de wettelijke verplichtingen extra investeringen doen die de veiligheid aan boord verhogen. De minister gaf aan dat zij in het toekomstige EFMZV op deze lijn verder wil inzetten om het beroep van visser meer aantrekkelijk te maken.

Ook het Zeevissersfonds voorziet via de werking van PREVIS (afdeling Preventie van Arbeidsongevallen op vissersvaartuigen) in middelen voor testprojecten met technieken die de veiligheid aan boord moeten verbeteren.

In het Visserijrapport (2018) staat vermeld dat het aantal geregistreerde arbeidsongevallen sinds 2012 schommelt tussen de 30 en 40 op jaarbasis en dat er in 2013, 2014 en 2015 respectievelijk 1, 4 en 2 dodelijke slachtoffers te betreuren zijn. Provikmo, de Externe Dienst voor Preventie en Bescherming op het werk, registreerde in 2017 38 aangiftes van arbeidsongevallen in de visserij waarvan 11 ernstig maar gelukkig geen enkel met een dodelijke afloop.

Uit het activiteitenverslag van FIVA van 2018 blijkt dat via dit financieringsinstrument in 2018 2.952.165,80 euro is betoelaagd aan reders/viskwekers voor de uitvoering van een investering die leidt tot verbeterde gezondheids-, veiligheids- en arbeidsomstandigheden van de vissers aan boord. Dit betreft 23,4% van het totale beschikbare investeringsbedrag.

Uit het jaarrapport en uitvoeringsverslag van EFMZV 2018 kan dan weer worden afgeleid dat er in 2018 onder unieprioriteit 1 (de bevordering van ecologisch duurzame, hulpbronnenefficiënte, innovatieve, concurrerende en op kennis gebaseerde visserij) 18 projecten betoelaagd zijn inzake verbetering van de veiligheids- en arbeidsomstandigheden aan boord van vissersvaartuigen zoals bijv. veiligere werktuigen en afscherming, buiskappen over de werkplaatsen aan dek, camerasystemen, verlichting,

geluidisolatie, veiliger werkdek (bijv. vloer, deuren, gieken), aanpassingen aan de verwerkingslijn enz.

In het informatieblad van de Rederscentrale (editie oktober 2019) wordt verwezen naar twee projectvoorstellen inzake veiligheid die door de PREVIS-afdeling van het Zeevissersfonds in overweging genomen worden, meer bepaald een project rond dodehoekcamera's aan boord en een project inzake overlevingspakken. Daarnaast is ook de vraag gesteld om na te gaan of de helmen kunnen voorzien worden van een communicatietechniek, hetgeen bij slecht weer kan leiden tot verbeterde veiligheid.

In hetzelfde artikel wordt daarnaast ook nog verwezen naar een geplande omzetting van een Europese richtlijn in Belgische wetgeving inzake registratie van werk- en rusttijden. De Belgische visserijsector is van mening dat er momenteel voldoende rust is aan boord van de Belgische vaartuigen en dat het bijgevolg niet aangewezen is om in aanpassingen aan de manier van werken te voorzien.

1. Kan de minister een overzicht geven van het aantal arbeidsongevallen die in 2018, 2019 en eerste helft van 2020 hebben plaatsgevonden in de Vlaamse visserijsector (met opsplitsing van het aantal geregistreerde ongevallen, het aantal ernstige ongevallen, het aantal ongevallen met dodelijke afloop en betrokken aantal vissers)?
2. Is de minister van oordeel dat de veiligheid aan boord op Belgische vissersvaartuigen er de voorbije tien jaar erop vooruit is gegaan? Weerspiegelt zich dit in de arbeidsongevallencijfers? Zo niet, waarom niet?
3. Hoeveel middelen zijn in 2019 via EFMZV en cofinancieringsmechanisme FIVA betoelaagd ter ondersteuning van investeringen in het kader van verbeterde veiligheidsomstandigheden voor vissers aan boord?
4. Kan de minister enkele concrete voorbeelden geven van projecten die in 2019 inzake veiligheid aan boord zijn betoelaagd via EFMZV/FIVA?
5. Hoeveel middelen zijn er in EFMZV/FIVA voor deze prioriteit nog beschikbaar in 2020?
6. Kan de minister enkele voorbeelden geven van PREVIS-testprojecten die momenteel lopende zijn? Zullen de projectvoorstellen zoals hierboven weergegeven, worden meegenomen?
7. Kan de minister een stand van zaken geven met betrekking tot de omzetting van de EU-richtlijn inzake werk- en rusttijdregistratie naar Belgische wetgeving? Zal deze omzetting vooralsnog aanleiding geven tot aanpassingen aan de manier van werken, hoewel dit door de Belgische vissers als niet noodzakelijk wordt beschouwd? Kan de minister de voornaamste aanpassingen beknopt toelichten?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 604 van 3 juni 2020

van **CATHY COUDYSER**

1. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de arbeidsongevallen in de visserijsector. De cijfers voor de eerste helft van 2020 zijn nog niet beschikbaar.

Tabel 1. Overzicht arbeidsongevallen 2018-2019

soort ongeval	2018	2019
aantal geregistreerde ongevallen	41	28
aantal ernstige arbeidsongevallen	19	6
aantal dodelijke arbeidsongevallen	2	1

Bron: Departement Landbouw en Visserij, op basis van cijfers van Liantis.

2. Ondanks het feit dat er dodelijke ongevallen in de visserijsector te betreuren vielen, is de veiligheid aan boord door heel wat investeringen toch verbeterd. Los van de investeringen in een betere beveiliging van de apparatuur zoals de lieren, verwerkingslijnen, arbeidsplaats, ... is er de verhoogde aandacht voor arbeidsveiligheid. Elk ongeval wordt geëvalueerd en er worden zo mogelijk lessen getrokken. De werknemers in de sector zijn zich steeds meer bewust van het gevaar en de nood om voorzichtig te zijn. Er wordt voortdurend op het belang van het gebruik van de beschikbare persoonlijke beschermingsmiddelen gewezen. De herhaling van die boodschap is essentieel. Dit heeft tot een verhoogd veiligheidsbewustzijn geleid.
3. In 2019 werd via het FIVA 1.475.697,26 euro toegekend in achttien investeringsdossiers om de hygiëne, gezondheids-, veiligheids- en arbeidsomstandigheden aan boord van de vissersvaartuigen te verbeteren. Via het EFMZV werd eenzelfde bedrag toegekend.
4. Het zijn individuele projecten voor een breed gamma aan verbeteringen van de veiligheid- en arbeidsomstandigheden. Het gaat om structurele aanpassingen aan bv. de brug, de keuken of leef- en sanitaire vertrekken, airconditioning en geluidisolatie, verlichting, een veiliger werkdek, relingen, verwerkingslijnen, veiliger (los)lieren ...
5. Acties gericht op arbeidsomstandigheden en veiligheid, verlopen in hoofdzaak volgens artikel 32 'gezondheid en veiligheid' onder unieprioriteit 1 van het EMFZV- programma. Deze maatregel verloopt volgens het principe van een 50/50 cofinanciering EFMZV/FIVA. De financiering van het FIVA verloopt via jaarlijkse vastleggingskredieten. Op dit moment is er op het FIVA 2020 365.201,65 euro toegekend aan deze maatregel. Voor het EFMZV is dit 534.881,65 euro. Op het FIVA jaarbudget 2020 is er nog potentieel 400.000 euro beschikbaar voor deze maatregel.
6. Previs – een afdeling van het Zeevissersfonds - biedt op zijn website een overzicht van alle testprojecten die door Previs worden ondersteund.

Reders die dit nuttig vinden, kunnen via Previs technische bijstand en financiële ondersteuning krijgen voor het plaatsen van een dodehoekcamera. Overlevingspakken kunnen met een financiële tussenkomst van Previs worden vervangen.

7. De omzetting van de EU-richtlijn in zake werk- en rusttijdregistratie naar Belgische wetgeving is een bevoegdheid van de federale overheid.